

VECKOBLADET 45

UTGIVET AV VPK OCH KU I LUND UTKOMMER FREDAGAR

Bredgatan 28, 222 21 Lund Telefon: 046/13 82 13
Postgiro: 17 459 - 9. Pren. 30 kr/år

1979 5:e årg.

Fredagen den 7 december

VPK-Lund har aldrig tvekat att ta upp svåra och kontroversiella frågor och därför bör ingen bli förvånad när vi nu tar bladet från munnen och yttrar oss om decembervädret.

Utgångsläget är klart: vi är alla ut-satta för en massiv missnöjespropaganda riktad mot det skånska vinterklimatet. Vi hör det dagligen: »usch vad det blåser», »bara regn och rusk», »jävla väder» och mera intressant, »här i Skåne är det ingen riktig vinter». Det sistnämnda påståendet brukar följas av en romantiserad skildring av hur snöhöjda och vackra granarna står i tex. Dalarna.

Det är inget förvånande om människor som är uppväxta och präglade av andra natur- och klimatförhållanden kan tala längtansfyllt om dem. Men vi syftar här på folk som kommer från Svedala och Knislinge, Lövestad och Landskrona och som är så indoktrinerade av den mellansvenska borgerliga vinterideologin att de förnekar och svär sig fria från sin egen miljö. Deras förljuna föreställningar om hur vädret egentligen borde vara blir till ett hinder för att acceptera och ta vara på de lokala förutsättningarna. Julkortsdrömmarna om snöhöjda granar och solbelysta utförlöpor är i själva verket en klimatpornografi och bör som sådan bekämpas.

Den materiella basen för vår tillvaro här, är att vi lever i ett tempererat bälte med maritimt betonat klimat där intensiteten och riktningen på lågtrycksbanorna på Nordatlanten kan ge oss mer eller mindre av regn eller blåst. Att då drömma om snöhöjda granar är ungefär lika konstruktivt som att hoppas att det skall växa palmer i Dalby söderskog.

Nej, se hur mjukt dimman ligger över Kobjer, hur vackert gatstenarna blänker på Bantorget, hur elegant plogen format lerkokorna ute på Östra Torn och hur kraftfullt vinden tar uppe på Gamla soppipen. Gå med på decembervandring i vandrarsektionens säkra regi, åk och titta på den nedlagda cementfabriken i Klagshamn, lär dig skilja på gassen på Vombs ångar och se den rylltande tornfalken över motorvägsfarten. Återerövra din miljö, det är här du lever och verkar.

När vi nu sår på ett auktoritativt sätt lagt fram partilinjerna, hoppas vi att alla progressiva krafter i Lund med förtröstan ska gå ut och möta regnet och blåsten och därmed bemöta den falska ideologin om vädret i Lund. Vi säger »Politisera vädret!»

Budgetdebatten:

Kamp mot borgerlig nedrustning

Lunds kommuns budget för 1980 diskuterades på ett mastigt kommunalfullmäktigemöte förra torsdagen. VB gav då några glimtar från debatten, men eftersom budgeten är en så viktig angelägenhet för alla kommunens invånare återkommer vi nu i frågan. Vi refererar och citerar ur Rolf Nilssons (vpk) tal i budgetdebatten:

Borgerlig klasspolitik

Vi kan konstatera att borgarnas ekonomiska politik i Lund, precis som i landet i stort, har en klar klassprägel. När man gynnar någon s, gynnar man privata kapitalägare, höginkomsttagare och på andra sätt resursstarka grupper. Räkningen får betalas av arbetarklassen och den närstående grupper. Det sker dels genom direkta pålagor som skatter, ffa kommunalskatten och andra icke-progressiva skatter, via taxor och avgifter - men också genom de stora bristerna i samhällsservicen. Det är framförallt arbetarbarnen som drabbas när man snålar inom skola och fritid. Det är framför allt de ensamstående mammorna och arbetarföräldrar som drabbas när dagis och fritids inte räcker till.

VPK's alternativ

VPK:s förslag i budgeten är stöd till dessa grupper i första hand. Vi föreslår pengar till LKFAB för att hålla hyrorna nere. Vi föreslår höjda bostadsbidrag och säger nej till taxehöjningar som drabbar de boende i flerbostadshus. Det kan utjämnas något av orättvisorna mellan husägare och hyresbetalare. Vi föreslår ökat anslag till åtgärder mot ungdomsarbetslösheten. Vem den drabbar hårdast inser väl tom den mest förhårdade borgerlige politiker.

Vi vill satsa på fullt utbyggd barnomsorg - både daghem och fritidshem - med god kvalitet, 300 resp 200 nya platser ytterligare per år och dessutom ökad kvalitet. Vi vill satsa på bättre fritidsverksamhet, men inte i första hand via stora och dyra anläggningar utan genom ökade anslag till föreningar, till fritidsgårdar m.m. Vi vill satsa på kultur genom bibliotek på LInero 1980 och genom

ökat öppethållande och ökad arbetsplatsutlåning av böcker. Vi är ensamma om att gå emot nerskärningen av bokanslagen till stadsbiblioteket. Vi satsar 200 000 kronor på fria kulturgrupper.

Miljö och arbete

Vi satsar på miljö. Både inom och utanför arbetslivet, ex vis nej till förbättringar för privatbilismen - mer pengar till gång och cykelvägar. Nej till stadsplanering som ökar bilpendlingen. Vi kräver förstärkning av Naturvårdsnämnden och tjänster för att förbättra den kommunala arbetsskyddstillsynen. Vår omsorg om arbetstillfällena i Lund skiljer sig radikalt från i första hand borgarnas, men också från socialdemokraternas. Vi kan ta Nordarmatur och Berlingska tryckerier som välkända exempel. Och vi kräver att man bygger Industri- och hantverkskus redan nu. Vår satsning på utbyggd service ger givetvis också jobb, lön till de anställda och till kommun och stat.

Borgerligt slöseri

Efter redogörelsen för de konkreta krav som VPK ställt, kom Rolf Nilsson in på hur det hela skulle betalas. Kritiken från borgar och sossehall brukar påstå att Vpk bara kräver och kräver, men inte har täckning för utgifterna. R.N. tillbakavisade detta: »Sedan 1974 har vi varje år i fullmäktige talat om var pengarna skall tas. Vi, men också allmänheten, har allt att vinna på en debatt om ekonomin». Det är fel att säga att det bara är vpk som kräver och kräver: se hur man satsar på Grand, Åke Hans, privata förskolor och skolor, badhuset, onödiga och dyra vägbyggen....R.N. tog också upp statens roll. Hur man säger att kommunerna ska spara och hålla utgifterna nere, men samtidigt erbjuda god service, och lägger på kommunerna en mängd kostnader som konsekvens av centrala beslut - decentralisering utan ekonomisk kompensatio n, för att uttrycka sig vackert. Billigt dubbelspel i klartext.

Sverker på reträtt

Avslutningsvis tog Rolf Nilsson upp en intervju i SDS med Sverker Oredsson, där denne beklagade att man inte lyckats göra de stora nerskärningarna man föresatt sig.»Det betyder i klartext att det inte har varit politiskt möjligt att dra åt svängremmen så hårt som man velat. Valresultatet visar ju på ett politiskt missnöje. Vpk:s stora framgång har tvingat borgarna till reträtt. Detta är en betydelsefull framgång för de progressiva krafterna i Lund, men den skall inte överskattas. Vi måste vara på vår vakt därför att vi vet vad borgarna vill åstadkomma, och vi vet att det enda vapnet mot deras sociala nedrustningspolitik är oförsonlig kamp.

Linerogården

Ett känt mönster upprepas: fastighetsnämnden vansköter ett hus den vill bli av med tills förfallet är ohjälpligt och rivningen ofrånkomlig. Man inte bara struntar i invånarnas protester, utan visar även sitt förakt för de normala procedurerna genom att släppa grävskoporna lösa innan saken är formellt utagerad.

Linerogården behövdes för att ge historisk dimension åt en ny stadsdel. Den kunde användas till mycket. Lineroborna vill ha den kvar.

Nu skyller man på att det behövs mark till bostäder. Ja visst gör det. Men Lund och Linero har många exempel på illa utnyttjad mark. Det räcker att peka på ett. När Sandby- och Dalbyvägarna nyligen breddades och fick större tillåten hastighet, mångdubblades den yta som av bullerskäl inte kan bebyggas. Med politisk vilja kunde Linerogården ha bevarats, samtidigt som de många bostadslösa fått bostäder.

Den politiska viljan finns inte i det borgerliga Lund.

Till minne av BVC-kampen

Kamp lönar sig - även om det kan ta tid.

Det ska bli en barnavårdscentral på Östra Torn. Den skall placeras där den nuvarande konsumbaracken står. I måndags godkände landstingets Hälso- och sjukvårdsdelegation ritningarna och nu återstår bara att komma överens om hyran.

Den hittillsvarande barnavårdscentralen för Ö Torn ligger i centrumhuset på Linero tillsammans med all annan öppenvård öster om motorvägen. En slags centraliserad decentralisering - med tanke på de dagliga bussförbindelserna mellan Ö Torn och Linero (tur- »tätthet» 40 min) skulle det varit bättre om BVC legat nere i centrum. Men nu skall det alltså bli en barnavårdscentral i Lunds barntätaste område.

Det har väl blivit modernt med högtidliga invigningsceremonier, tal sängkörer och avklippta blåa band. Men om så vore kunde jag ge tips på en hel del personer som skulle vara förtjänta av att få hålla invigningstalet: De småbarnsföräldrar som först väckte kravet på en BVC i området. Det var dem som bildade »Aktionsgruppen för en BVC till Ö Torn». Bland dem var undertecknad, samt några småbarnsföräldrar till från VPK-Lunds stadsdelsgrupp Öster som tyckte att detta var en lämplig lokal kamppå. Vi uppvalde ett landstingsråd - ett 20-tal föräldrar med vidhängande barn. På den tiden hade politikerna inte lärt sig att det skulle säga att de skulle »titta på frågan», men det var ungefär vad han sa då. Vi var på ett möte med den lokala SAP-föreningen och deras f.d. landstingsråd och fick höra att de visserligen tyckte som vi i sakfrågan, men att socialdemokrater inte samarbetar med »såna där grupper».

Men vi lyckades få BVC-frågan in i beslutsapparaten. Och nu skall det alltså bli en BVC på Östra Torn. Undertecknades barn har under tiden blivit 3,5 år, så det är kanske alltför optimistiskt att tro att han skall göra sin 4-års köll i den nya BVC-mottagningen. Men visst lönar sig kamp, även om det som sagt kan ta tid.

P.S Vi har också hunnit få en viss vana vid vägen till Linero. Barnet har nämligen fått dagisplats där. Minst 30% av barnen där kommer från Ö Torn. Byggnaden där den nya BVC skall ligga ska också inrymma Konsumbutik, öppen förskola, fritidshem - samt stora föreningslokaler till kyrkan! Som ju redan är jämförelsevis extremt väl gynnad när det gäller lokaler.

Däremot har man inte fått plats för en enda dagisavdelning. Kanske dags för en ny aktionsgrupp...

jama

Prenumerant!

För de allra flesta av er är det tid att förnya prenumerationen. Du besparar oss mycket arbete, om du utan att vi skickar dig inbetalningskort betalar din prenumeration nästa år. Priset är 40:-/år och 22:-/halvår. 60:- respektive 30:- om du vill stödprenumerera, vilket behövs. Pg 174 59-9, adressen VPK Lund Veckobladet. Glöm inte skriva namn och adress. Skriv gärna att du är »gammal prenumerant». (Inte hur gammal du är, dock).

»Ett slag i ansiktet på hyresgästerna»

Så har det då bestämts att hyran i LKFAB:s bostäder ska höjas med ca 16 kr per kvadratmeter och år. Det kommer att göra ungefär hundralappen i månaden på en normalstor trea. Och detta efter höjningen i oktober, då hyran steg med 9 kr per kvm och år.

Medlemsterapi

Förspelet till den här överenskommelsen var det vanliga. Bostadsmöten där oroade och stundtals bittra hyresgäster gick emot höjningen eller suckade uppgivet. Det är ett ofrånkomligt faktum att Hyresgästföreningen, som förhandlar om hyrorna, av många betraktas som hyreshöjningsföreningen. Förhandlingsrådet uttalade i sin rekommendation till föreningsstyrelsen i Malmö (det är föreningsstyrelsen som tecknar avtal) att man ansåg, att fastighetsbolaget skulle vända sig till Lunds kommun, som är huvudman för bolaget, för att få täckning för sina inkomstbehov, alltså hyresstopp. Nu är det ju så, att föreningsstyrelsen vid flera förhandlingar i rad gett blanka fan i vad förhandlingsrådet har sagt, och förhandlingsrådet menade också, att om föreningsstyrelsen även denna gång ämnade köra över förhandlingsrådet på den här punkten, så var det bud som föreslogs vid mötet (12.44 kr) något som man inte under några omständigheter kunde gå över. Det förtjänar att påpekas, att stämningen vid förhandlingsrådets möte, enligt uppgift, var mycket resignerad, efter föreningsstyrelsens agerande på senare tid. (Elaka tungor kallar verksamheten i förhandlingsrådet för medlems-terapi).

Muhammed Ali

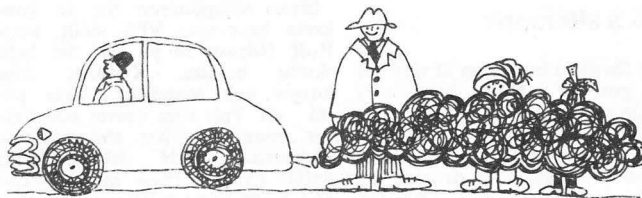
Men trots förhandlingsrådets krav om hyresstopp och trots den upprörda stämningen bland hyresgästerna gick föreningsstyrelsen i

Malmö med på 16 kronors höjning. Och detta efter att föreningsstyrelsens talesman, ombudsmannen Kjell-Arne Landgren - hyresgästföreningens svar på Muhammed Ali, i tidningarna kritiserat Lundaavdelningen för att man krävde hyresstopp. »Vi vill minsann sänka hyrorna», menade han i ett föga övertygande anfall av fraseradikalism. För en vanlig hyresgäst måste det förefalla en minst sagt vansklighet att sänka hyrorna genom att höja dem med 16:- kronor. Att som föreningsstyrelsen vifta med ett bostadspolitiskt program, som ännu inte är antaget, och som än mindre i dagens läge har stöd av riksdagsmajoriteten hjälper föga mot dagens (och morgondagens) hyreshöjningar. Här är VPKs krav det enda rimliga: hyresstopp i avvaktan på att en ny, social bostadspolitik utarbetas.

Protester

Det förtjänar att påpekas att två av förhandlingsrådets representanter och avdelningsstyrelsens representant i förhandlingsdelegationen protesterat mot föreningsstyrelsens sätt att strunta i förhandlingsrådet. Och det finns god anledning att anta, att även förhandlingsrådet vid nästa sammanträde kommer att protestera.

Och framför allt kommer hyresgästerna att protestera. Uppgiften är ett slag i ansiktet på hyresgästerna. Hyresgästföreningens anseende bland hyresgästerna är redan mycket lågt. Men sanningen är förstas den, att föreningen numera klarar sej utan medlemmar. För på varje hyresgästs hyra - oavsett om vederbörande är medlem eller inte - tas ju en slant ut i »förhandlingsersättning». Är det det som föreningsstyrelsen är ute efter? Att bli av med medlemmarna, de ställer ju ändå bara till besvär och klagar på hyreshöjningarna?

Felslagna prognoser

Då och då kommer det olika utredningar, rapporter och prognoser om hur man tänkt sig vår framtid. Ständigt ökande produktion, ökande energiförbrukning, fler och fler bilar. Dessa prognoser har blivit en del av den ideologi vi alla vuxit upp med, och de spökar inte minst inför folkomröstningen om kärnkraften.

Men verkligheten följer tackochlov inte alltid prognoserna. Lunds

kommunala statistiker har räknat på bilinnehavet i kommunen, och kommit till det glädjande resultatet att biltätheten i Lund sjunker för andra året i följd. Nu finns det bara 337 bilar på 1000 innevånare mot 340 året innan. I Lunds tätort har 45 % av hushållen bil, så de styrandes iver att riva, hus, bygga vägar och P-hus för det kommande totala bilsamhället förefaller en smula förhastat

Missförstådd klasskamp

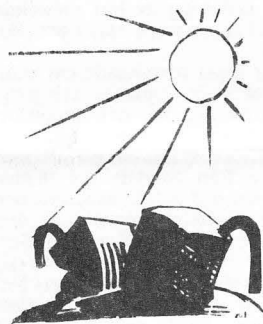
P-avgifter och p-böter ska höjas i Lund. VPK gick emot förslaget, och många höjde säkert på ögonbrynen när de hörde det. Vi är emot avgifter som drabbar fattiga hårdare än rika, motiverar fullmäktigegruppen. Det är fel att direktörerna men inte arbetarna ska ha råd att parkera och felparkera.

Jovisst, men... Inte vittnar det om alltför gott taktiskt och politiskt omdöme när en klassperspektiv får så absurda uttryck. Faktum är ju, att om Lund ska bli en dräglig stad att bo i måste bilister ur alla klasser klämmas åt. Fler initiativ i den riktningen, plus en mindre fantasifull linje i kollektivtrafikfrågan, skulle inte skada.

Gunnar Sandin

Julkalppstips

Problem med var du ska gå släktingar och vänner i julklapp? Ett tips: istället för att flänga runt och trängas i varuhus så kan du ge en helårsprenumeration på Vecko-bladet i julklapp. Då behöver du bara sätta in 40 :- (22:-/halvår) på VB:s konto 174 59-9.

Luciatåg mot kärnkraft onsd 12 dec kl 17:30 samling Clemenstorget. Arr: Kvinnor mot kärnkraft

Möte med Lars Karlsson - LO som talar om arbetarrörelsens inställning till kärnkraften. Därefter diskussion och bildande av Nej-kommitté. Plats: Holmbergssalen, Folkets Hus. Tid: Torsdagen 13 dec kl 19.00. Alla LO-medlemmar hälsas välkomna!

Nejkommittéerna för Linero, Ö Torn och Märtns Fälad: Möte månd 10 dec kl 20 på Gillestugan vid Pia-snabbköpet Urdavägen, Ö Torn

Träffpunkt MARX: Öppet hus från kl 19 på lördag 8 dec på Bredgatan 28 (partilokalen). P Frostin inleder om Kristendom och Marxism utifrån Marx' kristendomskritik. VPK IF: Träning på Lerbacksskolan lördag 8 dec kl 16 till 18. Även nya välkomna. VPK:s sänggrupp: Träning på söndag 9 dec kl 19 - på lokalen. Obs två nykryvna låtar. Internationella utskottet: Öppet möte om situationen i S Afrika med repr för patriotiska fronten och Swapo på månd 10 dec kl 19:30 på VPK:s partilokal, Bredg 28

Redaktionsutskott för nr 45: Jan Hindersson, Bo Rothstein, Ingrid Andre. För nr 46: Bo Rothstein, Ingrid Andre och Eva Almqvist